

ZATERDAG
23 AUGUSTUS
2025

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

VOORAF

Orgelspel

21ste ZONDAG DOOR HET JAAR

Maria van Magdala, apostel van de apostelen

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag 6 september	19.00 uur	Viering
Zaterdag 20 september	19.00 uur	Viering
Zaterdag 4 oktober	19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

INTREDE

Lied

*Zoek God niet hier of daar.
Zoek midden onder u:
in die ziek zijn en die waken,
in die treuren en die troosten,
die komen en die heengaan.
G. Bid en zie:
God is midden onder u.*

*Zoek God niet hier of daar.
Zoek midden onder u:
in de vragen van de minsten,
in de ogen van de kleinsten,
de zorg gevraagd gegeven.
G. Bid en zie:
God is midden onder u.*

WELKOM

Welkom allemaal, in deze eerste viering na ons
zomerreces. We hopen dat u allemaal een goede
zomer en wellicht ook een fijne vakantie gehad
hebt.

Midden in de zomer viel het feest van Maria van
Magdala, de apostel van de apostelen. Aangezien
wij op dat moment niet bij elkaar kwamen,
gebruiken wij de viering van vanavond om ons te
laten inspireren door haar voorbeeld.

Welkom u allen, omwille van elkaar, in Gods
naam.

LIED

*Zoek God niet hier of daar.
Zoek midden onder u:
meer in luisteren dan beleren,
meer in vragen dan beweren,
meer in geven dan in nemen.
G. Bid en zie:
God is midden onder u.*

OPEN KERK

HELVOIRT

STILTE

- V. Verstillen wij
om ons open te stellen voor het besef
dat wij gedragen zijn
en dat we elkaar kunnen dragen.

SCHULD EN VERGEVING

- A. Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb.
Wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb.
Wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef.
Wat niet gekend werd,
wat ongebruikt bleef.
Al het beschamende neem het van mij
en dat ik dit was en geen ander.
Hier ben ik.

Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

Woord en lied

- V. Jezelf worden door openheid voor anderen,
deel zijn van een geheel dat ons overstijgt,
geen leven zonder Grond.

*G. Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

- V. Dichtbij de hartslag van het leven,
je laven aan dromen en visioenen,
omgeven door een geheimvolle aanwezigheid.

*G. Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

- V. Stilstaan bij het geheim van het leven,
verwijlen bij je wortels,
geloven in elkaar en in het leven.

*G. Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.
Kome wat komt.*

GEBED

- V. Als Gij niet waart
de goede geest in de tijd –
als Gij niet waart
het sap in alle leven –
als Gij niet waart
mijn hart en ziel –

dan was
geluk niet te proeven
en lijden
niet te dragen;
dan was ik
als de dood
voor het leven.

Wij danken u
dat Gij er zijt
in tijd en eeuwigheid.

- A. Amen.

LIED

K. Als Gij niet zijt

*G. de grond waarop ik sta
de bron waaruit ik put
de einder waarheen ik ga –*

K. als Gij niet zijt

*G. wie ben ik dan
in tijd en eeuwigheid?*

LEZING UIT DE BRIEF AAN DE GALATEN (3:26-28)

Door het geloof bent u allen kinderen van God, in Christus Jezus. U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.

LIED

*Liefde eenmaal uitgesproken
als uw Woord van het begin.
Liefde wil ons overkomen
als geheim en zegening.*

*Liefde die ons hebt geschapen,
vonk waarmee Gij zelf ons raakt,
alles overwinnend wapen,
laatste woord dat vrede maakt.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES (20:1.11-18)

Uitnodiging om te gaan staan

Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria van Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen voor het graf was weggehaald. Maria stond bij het graf en hilde. Huilend boog ze zich naar het graf, en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. ‘Waarom huil je?’ vroegen ze haar. Ze zei: ‘Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.’

Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. ‘Waarom huil je?’ vroeg Jezus. ‘Wie zoek je?’ Maria dacht dat het de tuinman was en zei: ‘Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.’ Jezus zei tegen haar: ‘Maria!’ Ze draaide zich om en zei: ‘Rabboeni!’ (Dit Hebreeuwse woord betekent ‘meester’.) ‘Houd me niet vast,’ zei Jezus. ‘Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mijn broeders en zeg tegen hen dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.’

Maria van Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: ‘Ik heb de Heer gezien!’ En ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had.

LIED

*Liefde waagt zichzelf te geven,
ademt op van goede trouw.
Liefde houdt ons in het leven
waarop Gij ons hebt gebouwd.*

*Liefde boven alle liefde,
die zich als de hemel welft
over ons: wil ons genezen,
Bron van liefde, Liefde zelf!*

OVERWEGING

Maria van Magdala is één van de meest besproken personages uit het evangelie. Maar wat over haar gezegd en geschreven is, is lang niet altijd positief: zij is eeuwenlang weggezet als vrouw van lichte zeden. Bij deze beeldvorming ging men er voor het gemak even aan voorbij dat Maria in de tijd van het evangelie één van de meest gebruikte meisjesnamen was en trok men zich er niet zo veel van aan dat vanaf het jaar 600 een aantal zeer verschillende personages met elkaar vermengd werden om tot dit negatieve beeld over Maria van Magdala te kunnen komen.

Gelukkig zijn die verschillende personages de afgelopen decennia weer uit elkaar getrokken, waardoor er van Maria van Magdala een heel ander en erg belangrijk beeld overblijft: het beeld van de apostel der apostelen, dat ook al door een aantal kerkvaders gebruikt werd. Maria van Magdala is degene die door Jezus naar de andere leerlingen wordt gezonden om aan hen de verrijzenis te verkondigen.

De westerse kerk is in deze beeldvorming maar langzaam meebewogen en pas sinds 2016 heeft zij haar eigen feestdag. Bovendien wordt zij pas sinds die tijd in de prelatie van die feestdag officieel ‘apostel van de apostelen’ genoemd.

Waarom heeft Maria van Magdala zolang op die titel moeten wachten? Waarom is er zoveel eeuwen lang gezegd dat op Witte Donderdag alleen de voeten van 12 mannen gewassen mochten worden, omdat Jezus alleen mannelijke apostelen zou hebben gehad? Waarom wordt er nog steeds gezegd dat vrouwen geen priester kunnen worden, omdat Jezus alleen mannelijke apostelen zou hebben gehad? Licht dat aan de keuzes die Jezus maakte? Licht het aan de theologie van Paulus? Of licht het aan de keuzes die de kerkleiders door de eeuwen heen hebben gemaakt?

Als je de houding die Jezus had ten aanzien van vrouwen vergelijkt met de cultuur van zijn tijd, zien we dat hij hen zeer waardeert en uiterst serieus neemt: hij gaat een lang gesprek aan met een onbekende vrouw bij een waterput (Johannes 4), hij laat zich onderhouden door een groep vrouwen, waaronder Maria van Magdala, die met hem meetrekt (Lucas 8), zelfs met een kruis op zijn rug neemt hij de tijd om een groep vrouwen toe te spreken en te sterken in hun geloof (Lucas 23) en na zijn opstanding verschijnt hij in de eerste plaats aan Maria van Magdala en aan enkele andere vrouwen en vraagt hun zijn boodschapper te zijn (Johannes 20, Lucas 24, Matteüs 28). Jezus neemt de vrouwen in zijn omgeving zeer serieus en vraagt hun zijn boodschapper, zijn apostel te zijn.

Kort orgelspel

Paulus heeft de naam erg vrouwvijandig te zijn. Maar ook dat valt erg mee als we zijn brieven goed lezen en als we vooral ook onderscheid maken tussen de brieven die Paulus zelf geschreven heeft en de brieven die later door anderen geschreven zijn, maar aan Paulus zijn toegeschreven.

In de eerste brief aan de Korintiërs wordt duidelijk dat Paulus wel degelijk vindt dat vrouwen het woord mogen nemen in de kerk (1 Korintiërs 11). In de lezing van vandaag geeft hij aan dat er in Christus geen verschil meer is tussen mannen en vrouwen en in een aantal steden werkte Paulus nauw samen met een vrouw bij het leiden van de gemeenten die hij opzette. Phoebe, een vrouw uit een stad vlakbij Korinte, wordt door Paulus diaken genoemd (Romeinen 16:1-2). Junia, een vrouw uit Rome, wordt door Paulus zelfs beschreven als apostel (Romeinen 16:17).

Als Paulus schrijft dat er geen mannen of vrouwen meer zijn en als hij ook Junia de titel apostel geeft, dan is Maria van Magdala net als iedere andere vrouw dus niet uitgesloten van de rol van apostel omdat zij een vrouw is. Maar dan is het feit dat zij een vrouw is natuurlijk ook niet de reden dat zij de 'apostel der apostelen' wordt. Wat is dan wel de reden dat Jezus juist haar uitkiest? Waarom verschijnt hij aan Maria van Magdala en niet aan een willekeurige ander? Waarom verschijnt Jezus aan Maria van Magdala voordat hij aan Petrus verschijnt, aan wie hij had beloofd dat hij op hem

zijn kerk zou bouwen?

Als ik het evangelie lees, denk ik dat Maria van Magdala het feit dat Jezus in eerste instantie aan haar verschijnt, aan haar kan verschijnen, te danken heeft aan haar houding ten opzichte van Jezus; Maria van Magdala is op zoek naar Jezus en ze blijft hem zoeken. Ze geeft niet op als het moeilijk wordt. Ze loopt niet weg als het volgen van Jezus gepaard gaat met lijden. Ze blijft erbij onder het kruis. En zelfs als Jezus is gestorven, legt ze zich daar niet bij neer en blijft ze niet terneergeslagen thuis zitten: ze gaat hem zoeken en ook als het lichaam van Jezus uit het graf verdwenen blijkt te zijn en ze daardoor volkomen in verwarring raakt, geeft ze haar zoektocht niet op. Maria van Magdala blijft haar blik richten op Jezus, in alle omstandigheden. Ik denk dat het daarom is dat Jezus juist aan háár als eerste verschijnt en háár zendt als apostel van de apostelen.

Ik lees in het evangelie een uitnodiging om het voorbeeld van Maria van Magdala na te volgen: ook wij mogen Jezus blijven volgen en blijven zoeken, in alle omstandigheden. Opdat ook wij, man of vrouw, naar anderen gezonden mogen worden om hun te vertellen van de blijde boodschap dat de liefde van God uiteindelijk sterker is dan de dood.

ORGELSPEL

BELIJDENIS

Uitnodiging om te gaan staan

- V. Ik zal niet geloven in het recht van de sterkste,
in de taal van de wapens,
in de macht der machtigen,
maar ik wil geloven
in het recht van de mens
in de open hand
in de geweldloosheid.
- A. Ik zal niet geloven dat liefde begoocheling is,
vriendschap onbetrouwbaar
en alle woorden leugens zijn,
maar ik wil geloven
in de liefde die verdraagt
in de weg van mens tot mens
in een woord dat zegt wat het zegt.

V. Ik zal niet geloven dat oorlog onvermijdelijk is
en vrede onbereikbaar,
maar ik wil geloven
in de kleine daad
in de macht der goedheid
in de vrede op aarde.

A. Ik zal niet geloven dat alle moeite vergeefs is
en dat de dood het einde zal zijn,
maar ik durf geloven
in de nieuwe mens,
in Gods eigen droom: een nieuwe hemel
en een nieuwe aarde waar gerechtigheid
woont.

(Dorothee Sölle)

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

GEDACHTENIS

Het schijnsel van uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
een teken van uw genade in ons leven,
het gloren van uw ochtend in onze nacht,
met elkaar het brood breken,
het leven delen,
de beker zoet en zuur samen drinken
en doorgeven tot alles zal zijn voldragen.

Denk aan hen die buitengesloten worden;
aan hen die het gevoel hebben
dat ze niet volwaardig mee mogen doen
in onze maatschappij en onze kerken.
Geef ons naar hen om te zien,
hun talenten te waarderen
en hen een plaats te geven.

Denk aan die pijn hebben,
in het ongewisse verkeren
en ben dankbaar om hen
die – geen moeite te veel – hen bijstaan.

Denk op deze Wereldgebedsdag voor Oekraïne aan
alle mensen die in oorlogsgebieden leven.
Bidden wij voor de wereldleiders, die de macht
hebben om een einde te maken aan oorlog en
lijden. Dat zij zich niet laten meeslepen door

eigenbelang en machtswellust, maar durven kiezen
voor vrede en leven voor allen
en voor het beschermen van onschuldigen.
Bidden wij dat geen mens ervoor kiest een andere
mens te doden.

Blijven wij hopen en geloven in de totstandkoming
van een rechtvaardige vrede en het herstel van
waarheid, vrijheid en waardigheid.

Bid voor hen die alle lief en leed
met ons deelden en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Vanavond gedenken wij met name Gerard van
Boxtel, die op 28 augustus 2016 is overleden.
Ook gedenken wij Rien Nagtegaal, die 10 juli
jongstleden op 75-jarige leeftijd is overleden. Op
19 juli is afscheid van hem genomen in Drunen. In
het verleden ondersteunde hij diverse keren het
koor van de Open Kerk Helvoirt. Hij was
gastzanger bij de bassen voor het Kerstconcert.
Bidden wij voor Gerard en Rien.

A. Er zij licht, vrede, rust.

GEBED AAN TAFEL

*G. Een glimp van U
in het brood gebroken,
het leven gedeeld;
in de beker gedronken,
ons dagelijks lief en leed.*

V. Gezegend zijt Gij om adem en licht,
de bron uit wie wij zijn geboren,
de einder waarheen we gaan, -

om zon en maan,
alles-en-alles in het bestaan geroepen,
't onnoembare wonder dat wij beleven.

Gezegend zijt Gij om hart en ziel,
de hoop die gaande houdt,
de belofte waarop wij koersen.

*G. Een glimp van U
in het brood gebroken,
het leven gedeeld;
in de beker gedronken,
ons dagelijks lief en leed.*

V. Gezegend zijt Gij om die
zorgzaam doen wat alledag vraagt,
eerbiedig omgaan met het leven en
nooit genoemd uw naam waarmaken, -

om kracht en woord
van profeten toen en nu,
die opstaan tegen alle pijn,
mensen waardig leven geven.

Gezegend zijt Gij om Jezus Christus,
die U in het leven voluit vertrouwde
en mensen trouw was tot het uiterste.

*G. Een glimp van U
in het brood gebroken,
het leven gedeeld;
in de beker gedronken,
ons dagelijks lief en leed.*

V. Gezegend zijt Gij om hem
die ten afscheid brood nam,
het brak, deelde en zijn vrienden zei:
‘Dit ben ik, hart en ziel
met u gedeeld, voor u gebroken’ -

om hem die op het laatst zijn beker
overreikte en zijn vrienden zei:
‘Neem deze van mij over,
drink hem samen en geef hem door:
mijn testament voor u, een nieuw begin.’

Gezegend zijt Gij om hem
die ons ten slotte heeft gezegd
te leven zoals hij:
trouw aan mensen koste wat het kost;
trouw aan de Vader
in wie alles wordt voltooid
allen vereeuwigd.

*G. Een glimp van U
in het brood gebroken,
het leven gedeeld;
in de beker gedronken,
ons dagelijks lief en leed.*

V. Gezegend die zijn zoals hij:
stem voor de stommen
oor voor de doven
oog voor de blinden –

met het volste vertrouwen
in alles komt goed;
Liefde heeft het laatste woord.

Gezegend die zijn zoals hij:
in geen dood, geen graf berusten,
aan geen kwaad ten onder gaan.

Gezegend die bidden zoals hij.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst,
kome wat komt.*

V. U bent allemaal welkom
om het brood van het leven
met elkaar te delen.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*Gij God aanwezig in de tijden, hier en overal,
gezien, gevierd als bron van leven,
Gij die met ons zijt vanaf de moederschoot
verhoopt, vermoed, voorbij het graf, voorbij de dood.*

*Mijn God ik zoek naar U
al wat ik ben is dorst naar U
Gij ziel van alle leven.*

*Gij God de vonk die in ons brandt
als vuur niet te blussen,
als leven niet te stuiten.
Gij die uw naam in ons geschreven hebt;
uw wil, uw wet gegrift
diep in ons hart.*

*Mijn God ik zoek naar U
al wat ik ben is dorst naar U
Gij ziel van alle leven.*

*Gij die wordt verzwegen, gekend van horen zeggen
en soms gezien met eigen ogen.
Gij die door profeten tot ons spreekt,
Gij die wordt gezien in deemoed, stil goed doen.*

*Mijn God ik zoek naar U
al wat ik ben is dorst naar U
Gij ziel van alle leven.*

GEBEDEN

Gezegd en gezongen

V. Dat wij blijven zoeken naar de Levende Liefde,
naar de bron van ons bestaan.
Dat wij niet opgeven als het moeilijk wordt,
maar trouw blijven aan wie ons dierbaar is.

G. *Zingend geloven
stem niet te doven
Gij hebt mijn leven
inhoud gegeven.
Tastbaar als liefde
zijt Gij aanwezig
om mij heen, in mij.*

V. Dat wij ons niet blindstaren op verschillen.
Dat wij iedere mens, man of vrouw,
arm of rijk, Nederlander of ander-lander,
mogen zien als geliefd kind van God.

G. *Zingend geloven...*

V. Dat wij niemand discrimineren of
buitensluiten.

Dat wij alle mensen op hun waarde schatten en
echt kunnen luisteren
naar wat zij ten diepste te zeggen hebben.

G. *Zingend geloven...*

V. Dat wij durven getuigen van de Liefde
en van het Leven dat ons gegeven wordt.
Dat wij naar het goede nieuws dat anderen
brengen, kunnen en durven luisteren.
Ook, en misschien wel juist,
als die ander iemand is die wij in eerste
instantie niet altijd serieus nemen.

G. *Zingend geloven...*

ZEGENWENS

Uitnodiging om te gaan staan

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. Wees gezegend en wees tot zegen,
in de naam van de Vader, de Zoon en de
heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de
Liturgische Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.
Lectoren: Wilma Weren en Margriet Hermans.
Overweging: Margriet Hermans.
Koor onder leiding van Marcel Zagers.
Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- A 72 a Zoek God niet hier of daar,
Peer Verhoeven / Willem Vogel.
- A 161 Dat het mij is gegeven,
Marcel Zagers / Willem Vogel.
- A 204 Als Gij niet zijt,
Peer Verhoeven / Willem Vogel.
- A 81 Het lied van de liefde,
Sytze de Vries / Sir J. Stainer.
- A 190 Een glimp van U in het brood,
Peer Verhoeven / Willem Vogel.
- A 273 Onze Vader verborgen,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.
- A 2 Gij God aanwezig,
Peer Verhoeven / Parry.
- A 283 b Zingend geloven,
Marcel Zagers / Taizé: Nada te turbe.
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Maria van Magdala als apostel van de apostelen,
Lucy D'Souza, geïnspireerd door een
volbladminiatuur in het Albani-Psalter,
12de eeuw, Bibliotheek van de Dom, Hildesheim.

Onderdeel van een Hongerdoek uit 1990 van de
hand van de Indiase artieste Lucy D'Souza.
Maria van Magdala is de eerste getuige van de
verrijzenis van Jezus. Ze brengt deze lichtende
boodschap (witte achtergrond van Maria) aan de
apostelen die zich in het duister opgesloten hadden
(symboliek: donker/licht – dood/verrijzenis).
Let op de rechterhand van Maria, waarmee ze te
kennen geeft dat ze iets te zeggen heeft en haar
gevende (of ontvangende?) linkerhand. Onder de
(andere) apostelen bevinden zich Petrus (sleutel) en
de twee apostelen-evangelist: Matteüs en Johannes
(beiden met boek).

INTENTIES

Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen hiervoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.